

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

TÜRK DİL KURUMU

Vefatının 30. Yılında Prof. Dr. Faruk Kadri TİMURTAŞ Hatırasına

ULUSLARARASI

YAŞAYAN TÜRKÇE

BİLGİ ŞÖLENİ

(İSTANBUL, 30 MAYIS-1 HAZİRAN 2012)

BİLDİRİ ÖZETLERİ VE PROGRAM

10:40 - 11:00: ÇAY ARASI

A SALONU 5. OTURUM

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Hayati DEVELİ

11:00 - 11:15: Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN

“ATİYORUM” SÖZÜ ÜZERİNE

11:15 - 11:30: Doç. Dr. Asuman Akay AHMED

BİRLEŞİK KELİMELER ÜZERİNE

11:30 - 11:45: Doç. Dr. Oksana SOROKİNA

TÜRKÇE'DE İKİNCİL ÖGE *OL-* İÇEREN MODAL PARTİSİP ANALİTİK
YAPILAR

11:45 - 12:00: Arş. Gör. Kübra YILDIRIM

FİLDEN BİRLEŞİK FİİLE: YENİ ANLAMLARIN MORFO-SEMANTİK
YOLLA KARŞILANMASINA DAİR ÖRNEKLER

12:00 - 12:10: Müzakere

12:10 - 13:30: YEMEK ARASI

B SALONU 5. OTURUM

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Şeyma GÜNGÖR

11:00 - 11:15: Prof. Dr. İrfan MORİNA

HARF İNKILABININ BALKANLARDAKİ YANKILARI

11:15 - 11:30: Arş. Gör. Emine KISIKLI

TÜRK BASINI'NDA HARF İNKILÂBİ VE YENİ ALFABEYE GEÇİŞ
SÜRECİ

11:30 - 11:45: Prof. Dr. Gulmira B. MADİYEVA / Okt. Ersin GÜZEL

LATİN ALFABESİ ESASLI KAZAK ALFABESİ ÇALIŞMALARINA
BAQ.KZ ÜZERİNDEN BİR BAKIŞ

11:45 - 12:00: Dr. Ziyafet GASIMOVA EYVAZOVA

Erken ortaçağda Türk boyları Kafkasya'da artık lider konuma yükselmişlerdir. Rus tarihçi S. Bronevski de XIII-XV. yüzyıllarda Tatar (Rus yazarları Türk halklarını "Tatar" olarak isimlendirmekteydiler-E.L.) soylarının ve dilinin Kafkasya'da çoğunlukta olduğunu kaydetmektedir.

XIV. yüzyılın sonu-XV. yüzyılın başlarında Kafkasya'ya seyahatte bulunmuş Johan de Halonfontibus, burada yaşayan Rumların, Tatların, Çerkezlerin, Lezgilerin, Alanların, Avarların, Kazıgumukların birbiri ile Türk dilinde konuştuklarını kaydetmekteydi.

XVI. yüzyıldan başlayarak Osmanlı ve Safevi İmparatorluklarının Kafkasya siyasetlerinin etkin hal alması sonucunda, bölgede Türkçenin rolü daha da artmıştır.

Türkçenin geniş bir şekilde yayılma durumu, özellikle Azerbaycan'ın komşuluğunda yaşayan, bu ülkeyle geniş ekonomik ve siyasi ilişkilerde bulunan Dağıstan halkları, Çerkezler, Çeçenler ve Osetinler arasında gözlemlenmektedir.

Türkçenin Dağıstan'da geniş bir alana yayıldığı gerçeğini, XIX. yüzyılın Rus yazarları da kaydetmektedirler.

Lakin Sovyet hükümetinin Ruslaştırma politikası sonucunda Türk dilinin Kafkasya'daki mevkiisi zayıflamaya başladı.

LEONTİÇ, MARIYA (Doç. Dr., Gotse Delçev Üniversitesi)

STANDART TÜRK DİLİNİN YUMUŞAKLIĞI VE AHENKLİLİĞİ

Standart Türk dilinin yumuşaklığı birinci derecede seslerin yapısına bağlıdır, fakat ahenkliliği Türkçenin ses uyumlarına bağlıdır. Bunlar, Türkçenin melodi gibi hissedilmesine etken olmuşlardır. Türkçede büyük vokal uyumu, küçük vokal uyumu, konsonant uyumu ve vokal-konsonant uyumu vardır. Türk dilinde her şey uyum içindedir. Vokaller ilk önce aralarında uyum sağlarlar, sonra konsonantlar aralarında uyum kurarlar, sonunda vokaller ve konsonantlar. Bestede notalar belirli kurallara göre sıralandığı gibi, Türkçede de sesler, bu ses uyumu kurallarına göre sıralanırlar.

Biz, dilci olarak, Türkçenin yumuşaklığını ve ahenkliliğini aydınlatmak ve bu konuda 1928 yılında kabul edilen yeni alfabenin ve ses uyumlarının rolünü göstermek niyetindeyiz.

MADIYEVA, GULMİRA B. (Prof. Dr., El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi) – **GÜZEL, ERSİN** (Okt., El-Farabi Kazak Milli Üniversitesi)

LATİN ALFABESİ ESASLI KAZAK ALFABESİ ÇALIŞMALARINA BAQ.KZ ÜZERİNDEN BİR BAKIŞ

Türk devletleri arasında ortak alfabe çalışmaları uzun yıllardır konuşulmasına rağmen ciddi bir siyasi destek bulamaması sebebiyle bugüne kadar önemli yol aldığı söylenemez. "Türkçe Konuşan Ülkeler Parlamentolar Asamblesi" 2012 yılında Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te yapmayı planladığı toplantı gündemine "Ortak Alfabe" konusunu da almayı planlıyor. Geç kalınmış bu çalışmanın sonucunda Özbekistan, Azerbaycan ve Türkmenistan örneğinde görüldüğü üzere farklı alfabeler ortaya çıktığından, Ortak Alfabe konusu çıkmaza girmiştir.